

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/170374,W-Holandii-upamietniono-generala-Stanislaw-Maczka.html>
06.05.2024, 06:39

W Holandii upamiętniono generała Stanisława Maczka

16 września 2022 roku w De Griete na przedmieściach Terneuzen został odsłonięty pierwszy w Holandii pomnik dowódcy 1 Polskiej Dywizji Pancernej gen. Stanisława Maczka. W uroczystości wziął udział wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

To Sosab...
objective...
was the li...
the end o...
articulat...
a special...
which was...
the occupi...
longing wa...
the underg...
movement...
material wa...
difficulty...
in the...
It was not...
1944 that...
1944 that...
smuggled...
where it wa...
over to the...
Stanisław...
occasion o...
standard...
some, m...
hand, the...
pride that...
them, wh...
it was i...
what the...
Poland...
1 August...
outbreak...
of the P...
ground...
occupiers...
until 2...
Sosabow...
possible...
to land...
they had...
Operatio...
look pla...
between...
17, 20...

De Poolse veteranen boden op 19 mei 1947 dit glas-in-loodraam aan, als bijdrage aan het herstel van de in het oorlogsgeweld vernielde jongensschool. Het werd in 1949 geplaatst in de voorgrond van de tijdelijke jongensschool aan de Casimirstraat om in 1958 een ereplaats te krijgen in de centrale hal van de nieuw gebouwde Stanislaus-school aan de Patrijstraat. Een gift van 6.500 gulden van de veteranen stond symbool voor hun bijdrage aan de wederopbouw. Het bedrag werd gebruikt voor de aanleg van de centrale verwarming in de tijdelijke school.

Polscy weterani ofiarowali ten witraż 19 maja 1947 roku w ramach wkładu w odbudowę zniszczonej podczas wojny szkoły dla chłopców. W 1949 roku został on umieszczony w fasadzie tymczasowej szkoły dla chłopców przy Casimirstrze, a w 1958 roku otrzymał swoje honorowe miejsce w centralnym holu nowo wybudowanej szkoły Stanislaus-scholy przy Patrijstrze. Podaowane przez weteranów dodatkowo 6500 guldów symbolizowało ich udział w powojennej odbudowie. Sama ta została przeznaczona na instalację centralnego ogrzewania w tymczasowej szkole.

The Polish veterans presented this stained-glass window on 19 May 1947 as a contribution to the recovery of the boys school that was demolished during the war. It was placed in the front of the temporary boys school on the Casimirstraat and in 1958 it was transferred to the a place of honour in the central hall of the newly built Stanislaus school on the Patrijstraat. A gift of 6,500 guilder from the veterans was seen symbolising their contribution to the restoration. The money was used to finance the installation of a central heating system in the temporary school building.

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van voetbalvereniging RKSVDriel, met behulp van sponsoring door RKSVDriel, dit raam in 2020 gerestaureerd.

W 2020 roku z okazji 75-lecia klubu piłkarskiego RKSVDriel witraż ten został odrestaurowany ze środków klubu.

On the occasion of the 75-year football club RKSVDriel anniversary and sponsored by RKSVDriel in 2020 this window was restored in 2020.

De geschiedenis van voetbalvereniging RKSVDriel is nauw verbonden met de 1ste Poolse Onafhankelijke Parachutistenbrigade. Dat is te zien in de clubkleuren van voetbalvereniging RKSVDriel, wit shirt en rode broek en in het clublogo een parachutist.

Historia klubu piłkarskiego RKSVDriel jest ściśle związana z 1 Samodzielną Brygadą Spadochronową. Ilustrują to kolory klubu RKSVDriel – biała koszulka i czerwone spodnie – a także logo klubu przedstawiające spadochroniarza.

The history of football club RKSVDriel is closely related to the 1st Polish Independent Parachute Brigade. This can be seen in the colours of the football club RKSVDriel: white shirt and red trousers and a club logo of a parachutist.

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Karolina Skillen Maczek, wnuczka generała, podczas uroczystości odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen. prof. Andrzej Maczek, syn generała Maczka – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Uroczystość odsłonięcia pomnika generała Stanisława Maczka w Terneuzen – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wiceprezes IPN dr hab. Karol Polejowski złożył kwiaty pod pomnikiem upamiętniającym 1. Samodzielną Brygadę Spadochronową wzniesionym ku czci poległych żołnierzy polskich – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wiceprezes IPN dr hab. Karol Polejowski złożył kwiaty pod pomnikiem upamiętniającym 1. Samodzielną Brygadę Spadochronową wzniesionym ku czci poległych żołnierzy polskich – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wiceprezes IPN dr hab. Karol Polejowski złożył kwiaty pod pomnikiem upamiętniającym 1. Samodzielną Brygadę Spadochronową wzniesionym ku czci poległych żołnierzy polskich – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Driel – pomnik gen. Sosabowskiego – 16 września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)
Kościół Najświętszej Marii Panny w Driel i wystawa „Polacy w Driel” – 16 września 2022.
Fot. Sławek Kasper (IPN)
Kościół Najświętszej Marii Panny w Driel i wystawa „Polacy w Driel” – 16 września 2022.
Fot. Sławek Kasper (IPN)
Kościół Najświętszej Marii Panny w Driel i wystawa „Polacy w Driel” – 16 września 2022.
Fot. Sławek Kasper (IPN)
Kościół Najświętszej Marii Panny w Driel i wystawa „Polacy w Driel” – 16 września 2022.
Fot. Sławek Kasper (IPN)
Grób Cory Baltussen, inicjatorce powstania pomnika ku czci Polaków w Driel – Driel, 16
września 2022. Fot. Sławek Kasper (IPN)

W związku z przypadającą w tym roku 130. rocznicą urodzin trzech wybitnych polskich generałów: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego i Władysława Andersa Ambasada RP w Hadze we współpracy z holenderskimi władzami lokalnymi i stowarzyszeniami oraz Wojskiem Polskim zorganizowała 16 i 17 września 2022 roku uroczyste upamiętnienia i pikniki wojskowe w miejscach związanych z generałem Stanisławem Maczkiem – w Terneuzen oraz generałem Stanisławem Sosabowskim – w Driel. Była to wyjątkowa okazja dla przypomnienia holenderskiej opinii publicznej wkładu polskiego oręża w wyzwolenie Królestwa Niderlandów.

Dzięki zaangażowaniu Gminy Terneuzen oraz Ambasady RP w Hadze odsłonięto pierwszy pomnik generała Stanisława Maczka na terenie Holandii w De Griete, na przedmieściach miasta Terneuzen (prowincja Zelandia). To tam, 20 września 1944 r., żołnierze 1. Polskiej Dywizji Pancerniej doszli do Skaldy, zapisując na kartach historii zwycięską bitwę o Skaldę, której stawką było zabezpieczenie swobodnego dostępu do portu w Antwerpii dla zaopatrzenia wojsk alianckich. Pomnik, autorstwa znanych polskich artystów Barbary i Marka Moderau, został ufundowany ze środków Senatu RP i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Odsłonięcia monumentu w porcie w De Griete dokonali wnuczka generała Karolina Skillen Maczek, senator RP Halina Bieda, burmistrz Terneuzen Erik van Merrienboer oraz komisarz holenderskiego króla Jan Polman w obecności syna generała Andrzeja Maczka. W uroczystości wzięli udział m.in. szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk, charge d'affaires ambasady RP w Hadze Piotr Samerek oraz przedstawiciele Wojska Polskiego.

Bezpośrednio po uroczystości rozpoczął się piknik wojskowy ku czci generała Stanisława Maczka.

17 września odbędzie się polska uroczystość w Driel, związana z generałem Stanisławem Sosabowskim i udziałem 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej w operacji Market

Garden. Dzień wcześniej miała miejsce ceremonia w Arnhem, gromadząca przedstawicieli państw uczestniczących w operacji Market Garden. Wiceprezes IPN dr hab. Karol Polejowski uczcił pamięć gen. Stanisława Sosabowskiego i jego żołnierzy, składając kwiaty pod pomnikiem Generała w Driel, miejscowości związanej z udziałem 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej w operacji Market Garden.

- [**Jerzy Kirszak: Najskuteczniejszy polski dowódca w II wojnie światowej. Generał Stanisław Maczek \(1892-1994\)**](#)
- [**Piotr Chmielowiec, Krzysztof A. Tochman, Generał broni Stanisław Maczek \(1892-1994\)**](#)
- [**Sławomir Zajączkowski, Tomasz Bereźnicki, Wrzesień pułkownika Maczka**](#)
- [**1 Dywizja Pancerna - infografiki**](#)